T.Y.B.COM
DIRECT AND INDIRECT TAXATION (OLD)
(NOV- 2019)

: 71046 / Direct and Indirect Taxes.

Section : I & II : Regular Students	**(2½ Hours)**	**(Total Marks : 80)**
Section : I, II, III : IDOL Students	**(3 Hours)**	**(Total Marks : 100)**

N.B. :
1) The **OLD Course (Old Pattern)** is Applicable to the Regular College Student enrolled during the **Academic Year 2006-07** to **Academic Year 2010-11**. They shall attempt **Section I** and **Section - II** Carrying **80 Marks**. The duration of the paper is **2½ hours** for such students. **(Section - III shall not be attempted by such students)**.
2) **Question No.1** and **Question No.2** are **Compulsory**. Attempt **any one** question from **Question No.3** to **Question No.5** from **Section-I**.
3) **All** questions in **Section-II** and **Section-III** are **Compulsory**.
4) **Figures** in bracket to the **right** indicate **full marks**.
5) **Answer to all the sections** shall be written in the same **Answer Book**.

SECTION – I

1. Mr. Amit (who is 50% handicapped) provides you the following information for the previous Year ended 31st March, 2018 : **(16)**

Profit and Loss Account for the year ended 31st March 2018

Particulars	₹	Particulars	₹
To Office Salaries	3,00,000	By Gross Profit b/d	12,00,000
To VAT penalty	10,000	By Commission received	12,000
To VAT	20,000	By Dividend from Indian Company	24,000
To Income Tax	50,000	By Income Tax refund	3,000
To Rent	80,000	By Winning from lotteries	80,000
To General Expenses	10,000		
To Interest	1,20,000		
To Depreciation	1,50,000		
To General Expenses	35,000		
To Reserve for Bad and Doubtful Debts	25,000		
To Net Profit	5,19,000		
Total	**13,19,000**	**Total**	**13,19,000**

Additional Information :
1) Depreciation as per Income Tax Rules is ₹1,25,000/-.
2) Rent included 75% of the rent for his residential house.
3) Interest includes ₹95,000 Interest paid on loan from Bank of Maharashtra for higher education of his son.
4) General expense includes ₹25,000 paid for printing of marriage invitation cards of his daughter.

You are required to compute his taxable income for the Assessment Year 2018-19.

0FEF08902C0543F1E6078AB447C24FA9

2. A) Re-write the following sentences by selecting the appropriate option : **(06)**

1) A House Property is considered as long-term capital asset, if it is held for at least __________.

   a) 12 months b) 48 months c) 36 months

2) Commuted Pension received by government employee is __________.

   a) Fully Exempt b) Partly Exempt c) Fully Taxable

3) Gift of ₹42,000 received from a friend is taxable to the extent of __________.

   a) NIL b) ₹50,000 c) ₹42,000

4) A __________ company is always resident in India.

   a) Industrial b) Indian c) Individual

5) Family Pension received is taxable under the head __________.

   a) Income from Other Sources
   b) Income from Salary
   c) Income from Business

6) There is a Long Term Capital gain if listed ordinary shares sold were held for __________.

   a) more than 12 months
   b) more than 6 months
   c) more than 9 months

B) Match the columns and rewrite it again : **(06)**

Column A	Column B
• Thane Municipal Corporation	• 2017-18
• Sec 80D	• Local Authority
• 30% of Net Annual Value	• 2018-19
• Previous Year	• Value of furnished Rent free accommodation
• Perquisite	• Standard deduction U/s 24
• Assessment Year	• Preventive health check up

3. Shailesh is employed with Zenith Enterprises as Manager. He has provided following information about his income earned during the previous year 31st March, 2018 : **(12)**

a) Basic Salary ₹80,000 per month

b) Dearness Allowance : 136% of Basic Salary.

c) House Rent Allowance received ₹13,000 per month (Exempt ₹10,000 per month)

d) Entertainment Allowance ₹5,000.

e) Fixed Medical Allowance received ₹25,000.

f) He paid Professional Tax ₹2,500 per annum.

g) Dividend from foreign Company received ₹1,50,000.

h) Interest on Debentures received ₹1,20,000.

i) He invested ₹1,55,000 in Public Provident Fund.

He paid medical insurance premium of ₹22,000 by cheque for himself. Compute his Net taxable income for the Assessment Year 2018-19.

4. Mr. Vimal provides following information of his income for the Previous Year ended on 31st March, 2018, You are required to compute the total income for Assessment Year 2018-19 : **(12)**

Sr. No.	**Particulars of owned house**	**House 'Uday' Self-occupied (₹)**	**House 'Nutan' Let out (₹)**
1.	Fair Rent (per month)	25,000	60,000
2.	Municipal Valuation (per month)	35,000	70,000
3.	Rent Received (per month)	---	75,000
4.	House 'Nutan' was vacant for one month		
5.	Municipal Tax :- - Paid by tenant - Paid by owner	 --- 18,000	 35,000 35,000
6.	Interest on borrowing capital - Paid during the year - Outstanding on 31st March, 2018 (both housing loan was taken on 28.06.2004)	 50,000 ---	 1,50,000 1,50,000

Other Information :

He received ₹1,50,000 from sub-letting his office premises. He has paid rent of ₹80,000 for this premises. Winning from lotteries ₹25,000.

5. Mr. Ankur purchased a residential house on 20.06.1989 for ₹65,000. The Fair Market Value of this house on 01-04-2001 is ₹12,90,000. The cost incurred by him for carrying out various improvements to this house is as under: **(12)**

Financial Year	Cost in
2002-03	1,50,000
2004-05	12,80,000
2006-07	3,50,000

He sold this house on 28.06.2017 for ₹2,20,00,000 and paid brokerage of ₹85,000. You are required to compute his Income from Capital Gains for Assessment Year 2018-19. The relevant Cost of Inflation Indices (C.I.I.) is as under :

Financial Year	C.I.I.
2001-02	100
2002-03	105
2004-05	113
2006-07	122
2017-18	272

SECTION - II

6. **A)** Determine the Point of Taxation in each of the following independent case with reference to the Point of Taxation Rules, 2011: **(05)**

Cases	Date of Completion of Service	Date of Invoice	Date on which payment received
1	01.08.17	30.08.17	01.09.17
2	01.07.17	20.08.17	18.08.17
3	31.09.17	31.09.17	30.09.17
4	05.10.17	04.10.17	30.06.17
5	19.11.17	28.12.17	27.11.17

B) Find out the Due Date of payment of service tax for the following persons : **(05)**

Particulars	Service Tax payment for the Month
Mr. Mohan	July 2017
Mr. Raj	May 2017
Tata limited	Sept 2017
ICICI Bank	July 2017
Firm	Dec 2017

Note : All payments are through e-payment.

OR

C) Choose the correct option and rewrite the statements : **(05)**

1) Service tax came in to force w.e.f. __________.

   a) 1st July 1994 b) 1st June 1994

   c) 1st April 1995 d) 1st July 1960

2) Service tax law extends to __________.

   a) Whole of India except Jammu and Kashmir

   b) Whole of India

   c) Maharashtra

   d) Whole of Asia

3) Return of service tax has to filed in __________.

   a) Form ST – 3 b) Form ST – 1

   c) Form ST – 2 d) Form ST – 3A

4) Service Tax is a tax on __________.

   a) Service b) Profession

   c) Goods d) All of the above

5) E filling of Return is __________.

   a) Mandatory b) Voluntary

   c) Optional d) None of the above

D) Match the columns : **(05)**

Column A	**Column B**
1) Application for Registration	• Money
2) Monthly Return	• Service Tax
3) Indirect Tax	• ST -3A
4) Excluded service	• Negative list services
5) Direct tax	• RF Spectrum
	• Income tax
	• ST - 1

7. From the following information for April 2018, supplied by Mr. Ramesh, Compute his Taxable Value of Service and Service Tax payable for the month April 2018 (Ignore threshold limit and all amounts given excluding Service Tax) : **(10)**

Particulars	**Amount (₹)**
1) Supply of farm labour	20,000
2) Renting of Agro Machinery	50,000
3) Loading & unloading of sugarcane	60,000
4) Storage & warehouse of food grains	1,00,000
5) Commission from acting as agent for consumer goods	1,20,000
6) Commission from acting as clearing & forward agent	1,80,000
7) Commission from acting as agent of agricultural produce	80,000
8) Curing & grading of tea carried out by agricultural farm	3,01,000

Service Tax Rate @ 12.36%.

OR

7. From the following information for June 2018, supplied by Mr. Manav, compute his Taxable Value of Service and Service Tax payable for the month June 2018 (Ignore threshold limit and all amounts given excluding Service Tax) : **(10)**

Particulars	**Amount (₹)**
1) Renting of commercial property	8,00,000
2) Renting of land for circus	3,00,000
3) Allowing mobile tower to be placed at rooftop	2,00,000
4) Permitting placement of vending machines at premises	50,000
5) Renting of school building to higher secondary school	2,50,000
6) Renting of vacant land for commercial purposes	1,80,000
7) Rent earned from Inn (declared tariff ₹900 per day)	40,000
8) Renting of building located at Jammu & Kashmir	50,000

Service Tax Rate @12.36%.

0FEF08902C0543F1E6078AB447C24FA9

8. Explain with reasons whether the following are 'Goods' as per the provisions of Maharashtra Value Added Tax Act, 2002 : **(10)**

a) Mango tree
b) Malai paneer
c) Preference shares
d) Equity shares of Siemens Ltd.
e) Residential flat used for business

OR

8. Choose the correct option & rewrite the statements as per Maharashtra value added Tax Act, 2002. **(10)**

1) Tax at 1% rate __________.
   a) Schedule A b) Schedule B
   c) Schedule C d) Schedule D

2) The rate of VAT depends up on __________.
   a) The buyer b) The goods
   c) The amount of sales d) All of the above

3) Dealer as defined include __________.
   a) Agriculturalist b) Auctioneer
   c) None of above d) Both of the above

4) Value Added Tax is a form of __________.
   a) Income Tax b) Service Tax
   c) Sales Tax d) Entry Tax

5) Taxable sales include __________.
   a) Local Tax b) Interstate Sales
   c) Exports d) All the above

6) __________ includes service, trade, commerce or manufacture.
   a) Profession b) Consultancy
   c) Business d) All the above

7) Sales returns that can be deducted from the gross turnover of sales, has to be maximum within __________ the sale.
   a) 1 Month b) 4 Month
   c) 6 Month d) 12 Month

8) Taxable purchase for the purpose of registration includes __________.
   a) Purchases from other states
   b) Local purchase taxable under MVAT
   c) Both of them
   d) None of them

9) The term 'Importer" means a dealer who brings goods into the state from outside the __________.

a) City b) Country

c) State d) District

10) Tax-free goods are __________.

a) Schedule B b) Schedule C

c) Schedule A d) None of the above

9. M/s. S.G. & Co commenced business on 21st April 2018. From the following particulars regarding purchases & sales transactions find out from which month they will be liable for registration & to pay tax as per the provisions of MVAT Act, 2002 : **(10)**

Months 2018	Purchases			Sales	
	Out of State	Within State			
	Taxable	Taxable	Tax-free	Taxable	Tax-free
April	12,000	1,000	2,600	8,000	50,000
May	1,20,000	2,000	3,000	6,000	1,00,000
June	1,15,000	3,000	1,300	1,400	2,00,000
July	1,12,000	4,000	2,000	8,000	1,50,000
August	28,000	5,000	15,000	8,500	80,000
Sept.	2,000	6,000	12,000	14,000	2,30,000
Oct.	2,000	7,000	13,000	9,200	1,80,000
Nov.	16,000	8,000	8,000	5,600	1,10,000

OR

9. Kumar Ltd provided you the following information. You are required to compute their tax liability under the provisions of MVAT Act, 2002 for the month of June, 2018 : **(10)**

Particulars	₹
(a) **Sales within Maharashtra (Excluding VAT)**	
Schedule C Goods	40,00,000
Schedule E Goods	30,00,000
(b) **Purchases within Maharashtra (Excluding VAT)**	
Schedule C Goods	36,00,000
Schedule E Components	40,000
Schedule E Stationery	20,000
Schedule E Machinery	12,00,000
(c) Balance in VAT receivable / set off brought forward from earlier month	25,000
(d) Tax rate for Schedule C is 5% & Schedule E 12.5%	

SECTION – III

10. Following is the income of Mr. Bharat for the previous year 2017-18 : **(10)**

a) Income earned in Muscat received in London ₹1,40,000.

b) Bank Interest received in India ₹60,000.

c) Dividend from Foreign company ₹1,00,000 (40% of which received in India).

d) Rental Income received in India ₹2,25,000.

e) Income from business in Muscat controlled from Mumbai ₹16,00,000. Find out his Gross Total Income, if he is :

i) Resident and Ordinarily Resident

ii) Resident but not Ordinarily Resident

iii) Non-Resident in India.

OR

10. Mr. Anu Varghese, an Indian Citizen and IT Professional had gone out of India for the first time on 01.04.17. **(10)**

Date of Departure	Date of Arrival
01-04-2017	26-04-2017
10-05-2017	10-06-2017
25-06-2017	14-07-2017
31-09-2017	24-10-2017

Determine the Residential Status for the Assessment Year 2018-19.

11. State whether Yes or No with reasons (**any five out of seven**) : **(10)**

1) Dividend from Co-operative Society is taxable as Income from Other Sources.

2) Gross Annual Value of three self-occupied properties is Nil.

3) Municipal Taxes are allowed as deduction on due basis for computing Income from Let out House Property.

4) Cost Inflation Index is used for determining long term Capital Gain.

5) Interest on Income Tax Refund is Taxable Income.

6) Entertainment Allowance from employer received is fully taxable as Salary.

7) LIC premium paid by cash is not allowed as deduction U/S 80 C.

(मराठी रुपांतर)

विभाग : १ व २ : नियमित विद्यार्थ्यांसाठी **(२$^{१}/_{२}$ तास)** **(एकूण गुण : ८०)**
विभाग : १, २, ३ :बहि:शाल विद्यार्थ्यांसाठी **(३ तास)** **(एकूण गुण : १००)**

सूचना : १) **शैक्षणिक वर्ष २००६–०७ ते २०१०** च्या दरम्यान महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या नियमित विद्यार्थ्यांसाठी **जुना अभ्यासक्रम** लागू आहे. अशा विद्यार्थ्यांसाठी फक्त **विभाग – १** व **२** यामधील प्रश्न सोडवायचे आहेत. असा विद्यार्थ्यांसाठी **एकूण गुण ८०** असून वेळ **अडीच तास** आहे व **विभाग – ३** लागू नाही. तर **शैक्षणिक वर्ष २००५–०६** यावर्षी किंवा त्याआधी महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या नियमित विद्यार्थ्यांसाठी तसेच सर्व दूरस्थ व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या **(आय.डी.ओ.एल.)** विद्यार्थ्यांसाठी सुध्दा **जुना अभ्यासक्रम (जुना आकृतीबंध)** लागू आहे. अशा विद्यार्थ्यांनी **विभाग १, २, ३** मधील प्रश्न सोडवायचे आहेत व त्यांच्यासाठी **एकूण गुण १००** असून वेळ **३ तास** आहेत.

२) **विभाग – १** मधील **प्रश्न क्र.१** व **२ अनिवार्य** आहेत. **प्रश्न क्र.३** ते **५** पैकी **कोणत्याही एक** प्रश्न सोडवा.

३) **विभाग – २** आणि **विभाग – ३** मधील **सर्व** प्रश्न सोडविणे **अनिवार्य** आहेत.

४) **उजव्या बाजूस कंसात** दिलेले **अंक पूर्ण गुण** दर्शवितात.

५) **सर्व विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत** लिहावित.

६) **मराठी रुपांतराबाबत** कोणतीही अडचण असल्यास **मूळ इंग्रजी** प्रश्नपत्रिका ग्राह्य धरावी.

विभाग – १

१. श्री. अमित हे (५०% अंपग) ३१ मार्च २०१८ या करपूर्व वर्षाची माहिती खालीलप्रमाणे : (१६)

३१ मार्च, २०१८ या आर्थिक वर्षाकरिता नफा–तोटा खाते

तपशील	₹	तपशील	₹
कार्यालयीन पगार	३,००,०००	ढोबळ नफा (पुढे आणला)	१२,००,०००
मुल्य वर्धित करावरील दंड	१०,०००	सूट मिळाली	१२,०००
मुल्य वर्धित कर	२०,०००	भारतीय कंपनीकडून मिळालेला लाभांश	२४,०००
उत्पन्न कर	५०,०००	उत्पन्नकर परतावा	३,०००
भाडे	८०,०००	लॉटरीतून जिंकले	८०,०००
सामान्य खर्च	१०,०००		
व्याज	१,२०,०००		
घसारा	१,५०,०००		
सामान्य खर्च	३५,०००		
संशयित न होण्याची शक्यता असणाऱ्या ऋणकोसाठीचा राखीव निधी	२५,०००		
निव्वळ नफा	५,१९,०००		
एकूण	**१३,१९,०००**	**एकूण**	**१३,१९,०००**

इतर माहिती :

१) उत्पन्नकर नियमाप्रमाणे घसारा ₹१,२५,०००/-.

२) भाड्यामध्ये ७५% भाडे हे त्यांच्या स्वतः घराचे भाडे आहे.

३) व्याज्यामध्ये ₹९५,००० व्याज हे बँक ऑफ महाराष्ट्र मधून मुलांच्या उच्चशिक्षणासाठी घेतलेल्या कर्जावरचे आहे.

४) सामान्य खर्चामध्ये ₹२५,००० मुलीच्या लग्नपत्रिका छपाई खर्च आहे.

वरील माहितीवरुन करनिर्धारण वर्ष २०१८-१९ करपात्र उत्पन्न काढा.

२. **अ)** रिकाम्या जागी योग्य तो पर्याय लिहून वाक्य पुन्हा लिहा : **(०६)**

१) घरगुती मालमत्ता किमान ___________ असल्यास ती दीर्घकालीन भांडवली मालमत्ता मानली जाते.

अ) १२ महिना ब) ४८ महिना क) ३६ महिना

२) सरकारी कर्मचाऱ्यांना मिळालेले पेंशन ___________ असते.

अ) पूर्ण करमुक्त ब) अंशतः करमुक्त क) पूर्ण करपात्र

३) मित्रांकडून प्राप्त झालेली ₹४२,००० ची भेट ___________ पर्यंत करपात्र आहे.

अ) शुन्य ब) ₹५०,००० क) ₹४२,०००

४) एक ___________ कंपनी भारतात नेहमीच निवासीच असते.

अ) औद्योगिक ब) भारतीय क) वैयक्तिक

५) प्राप्त झालेले कौटुंबिक पेंशन ___________ खाली करपात्र आहे.

अ) इतर स्त्रोतांकडून मिळकत

ब) पगार मिळकत

क) व्यवसायातून मिळकत

६) ___________ अधिक कालावधीसाठी विकल्या गेलेल्या सामान्य भाग सूचीबध्द झाल्या असल्यास दीर्घकालीन भांडवली नफा आहे.

अ) १२ महिन्यांपेक्षा जास्त

ब) ०६ महिन्यांपेक्षा जास्त

क) ०९ महिन्यांपेक्षा जास्त

ब) योग्य जोड्या लावा : **(०६)**

'अ' गट	'ब' गट
• ठाणे महानगरपालिका	• २०१७-१८
• कलम ८०ड	• स्थानिक प्रशासन
• ३०% निव्वळ वार्षिक मुल्य	• २०१८-१९
• करपूर्व वर्ष	• सुसज्ज भाड्याचे मोफत निवास मुल्य
• अवांयर प्राप्ती	• मानक कपात कलम-२४ अंतर्गत
• करनिर्धारण वर्ष	• प्रतिबंधक आरोग्य तपासणी

३. श्री. शैलेश हे जेनीथ एंटरप्रायझेस येथे व्यवस्थापक म्हणून काम करतात. त्यांच्या मिळवलेले उत्पन्न करपूर्व वर्ष ३१ मार्च, २०१८ चे खालीलप्रमाणे: **(१२)**

अ) मूळ वेतन ₹८०,००० दरमहा.

ब) महागाई भत्ता : १३६% मूळवेतनावर.

क) घरभाडे भत्ता ₹१३,००० दरमहा मिळाला (करमुक्त ₹१०,००० दरमहा)

ड) मनोरंजन भत्ता ₹५,००० मिळाला.

इ) निश्चित वैद्यकीय भत्ता ₹२५,००० मिळाला.

फ) व्यावसायिक कर ₹२,५०० वार्षिक भरला.

ग) विदेशी कंपनीकडून ₹१,५०,००० लाभांश मिळाला.

ह) कर्जरोखेवरील व्याज मिळाले ₹१,२०,०००.

आय) सार्वजनिक भविष्य निधीमध्ये ₹१,५५,००० गुंतवणूक केली.

त्याने स्वतःसाठी ₹२२,००० धनादेश वैद्यकीय विमा हप्ता भरला. करनिर्धारण वर्ष २०१८-१९ चे निव्वळ करपात्र उत्पन्न काढा.

४. श्री. विमल यांनी करपूर्व वर्ष ३१ मार्च, २०१८, या वर्षाची माहिती खालीलप्रमाणे दिलीली आहे. करनिर्धारण वर्ष २०१८-१९ चे एकूण करपात्र उत्पन्न काढा : **(१२)**

अ.क्र.	**मालकीच्या घराचे तपशील**	**घर 'उदय' (स्वतः व्यापलेले) (₹)**	**घर 'नुतन' (भाड्याने दिलेले) (₹)**
१.	सुयोग्य भाडे (दरमहा)	२५,०००	६०,०००
२.	नगरपालिका मुल्यांकन (दरमहा)	३५,०००	७०,०००
३.	भाडे मिळाले (दरमहा)	---	७५,०००
४.	एक महिन्यासाठी नुतनचे घर रिक्त होते		
५.	नगरपालिका कर :- - भाडेकरुने भरला - मालकाने भरला	 --- १८,०००	 ३५,००० ३५,०००
६.	उधार घेतलेल्या भांडवलावरील व्याज : - वर्ष दरम्यान दिला - थकबाकी ३१ मार्च, २०१८ पर्यंत (दोन्ही घरावरील कर्ज दि.२८.०६.२००४ घेतले आहे)	 ५०,००० ---	 १,५०,००० १,५०,०००

इतर माहिती :

विमल यांना ₹१,५०,००० उप भाडेकरु कडून भाड्याच्या जागेचे मिळाले. यांच जागेचे ₹८०,००० भाडे भरले. लॉटरीतून ₹२५,००० जिंकले.

५. श्री. अंकुर यांनी दि.२०.०६.१९८९ रोजी निवासी घर ₹६५,००० विकत घेतले. घराची योग्य बाजार किंमत दिनांक ०१-०४-२००१ रोजी ₹१२,९०,००० होती. या घरासाठी विविध सुधारणा करण्यासाठी त्यांच्याकडून खर्च करण्यात आला तो खालीलप्रमाणे : **(१२)**

आर्थिक वर्ष	**किंमत**
२००२-०३	१,५०,०००
२००४-०५	१२,८०,०००
२००६-०७	३,५०,०००

त्यांनी त्याचे घर दिनांक २८.०६.२०१७ रोजी ₹२,२०,००,००० विकले आणि ₹८५,००० दलाली भरली. करनिर्धारण वर्ष २०१८-१९ चे भांडवली लाभांची गणना करा.

किंमत फुगवटा दर्शक खालीलप्रमाणे :

वार्षिक वर्ष	**किंमत फुगवटा दर्शक**
२००१-०२	१००
२००२-०३	१०५
२००४-०५	११३
२००६-०७	१२२
२०१७-१८	२७२

विभाग – २

६. **अ)** कर आकारणी बिंदू नियम २०११ नियम ३ नुसार पुढील प्रत्येक प्रकटणांमध्ये कराचा मुद्दा निश्चित करा : (०५)

प्रकरणे	**सेवापूर्तीची तारीख**	**चलनाची तारीख**	**कोणत्या तारखेला येणे प्राप्त झाले ती तारीख**
१	०१.०८.१७	३०.०८.१७	०१.०९.१७
२	०१.०७.१७	२०.०८.१७	१८.०८.१७
३	३१.०९.१७	३१.०९.१७	३०.०९.१७
४	०५.१०.१७	०४.१०.१७	३०.०६.१७
५	१९.११.१७	२८.१२.१७	२७.११.१७

ब) खालील व्यक्तीसाठी सेवा कराची देय तारीख काढा : (०५)

तपशील	**त्या महिन्यासाठी सेवाकर देय तारीख**
श्री. मोहन	जुलै २०१७
श्री. राज	मे २०१७
टाटा लिमिटेड	सप्टेंबर २०१७
आय सी आय सी आय बँक	जुलै २०१७
फर्म	डिसेंबर २०१७

टीप : सर्व देयके इंटरनेटद्वारा दिली जातात.

किंवा

0FEF08902C0543F1E6078AB447C24FA9

क) रिकाम्या जागी योग्य तो पर्याय लिहून वाक्य पुन्हा लिहा : **(०५)**

१) सेवाकर हा ___________ पासून लागू झाला.

अ) १ जुलै, १९९४ ब) १ जून, १९९४

क) १ एप्रिल, १९९५ ड) १ जुलै, १९६०

२) सेवाकर कायदा ___________ लागू आहे.

अ) जम्मू आणि काश्मीर सोडून संपूर्ण भारतात

ब) संपूर्ण भारतात

क) महाराष्ट्रात

ड) संपूर्ण आशियात

३) सेवाकर परत करणे ___________ दाखल करणे.

अ) फॉर्म एस.टी. – ३ ब) फॉर्म एस.टी. – १

क) फॉर्म एस.टी. – २ ड) फॉर्म एस.टी. – ३अ

४) सेवाकर हा ___________ वरील कर आहे.

अ) सेवा ब) माल

क) व्यवसाय ड) वरील सर्व

५) परताव्याचे ई–फाईलिंग ___________ आहे.

अ) अनिवार्य ब) ऐच्छिक

क) पर्यायी ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

ड) योग्य जोड्या लावा : **(०५)**

'अ' गट	**'ब' गट**
१) नोंदणीसाठी अर्ज	• पैसे
२) मासिक परतावा	• सेवाकर
३) अप्रत्यक्ष कर	• एस.टी. – ३अ
४) वगळलेली सेवा	• सेवाची नकारात्मक यादी
५) प्रत्यक्ष कर	• आर.एफ. स्पेक्ट्रम
	• उत्पन्न कर
	• एस.टी. – १

0FEF08902C0543F1E6078AB447C24FA9

७. श्री. रमेश यांची एप्रिल, २०१८ ची माहिती खालीलप्रमाणे आहे. करपात्र सेवा आणि देय सेवा करांचे मूल्य ठरवा (सर्व रक्कमा ह्या सेवाकर वगळून आहेत) : **(१०)**

	तपशील	रक्कम (₹)
१)	शेत मजुरांचा पुरवठा	२०,०००
२)	कृषी यंत्रणा भाड्याने देणे	५०,०००
३)	ऊसाचे लोडिंग आणि अनलोडिंग	६०,०००
४)	धान्य साठवण व गोदाम	१,००,०००
५)	ग्राहक वस्तूंसाठी दलाल म्हणून काम करण्याची लुट	१,२०,०००
६)	कृषी उत्पादनासाठी दलाल म्हणून काम करण्याची सुट	१,८०,०००
७)	क्लिअरिंग आणि फॉरवर्ड दलाल म्हणून काम करण्यासाठी मिळालेली सूट	८०,०००
८)	कृषी शेतात चालविल्या गेलेल्या चहाचे उपचार व ग्रेडिंग	३,०१,०००

सेवाकर दर १२.३६% आहे.

किंवा

७. श्री. मानव यांची जून, २०१८ ची माहिती खालीलप्रमाणे आहे. करपात्र सेवा आणि देय सेवा करांचे मुल्य ठरवा : **(१०)**

	तपशील	रक्कम (₹)
१)	व्यावसायिक मालमत्तेची भाड्याने देणे	८,००,०००
२)	सर्कससाठी जमीन भाड्याने देणे	३,००,०००
३)	छतावर मोबाईल टॉवर मंजूर करणे	२,००,०००
४)	परिसरात वेडिंग मशीन प्लेलमेंट	५०,०००
५)	शाळेची इमारत उच्च माध्यमिक भाड्याने देणे	२,५०,०००
६)	मोकळी जागा व्यावसायिक कामासाठी भाड्याने देणे	१,८०,०००
७)	छोट्या हॉटेल पासून भाडे मिळाले (भाडे ₹९०० प्रतिदिवस)	४०,०००
८)	जम्मू आणि काश्मीर येथील इमारत भाड्याने देणे	५०,०००

सेवाकर दर १२.३६%.

0FEF08902C0543F1E6078AB447C24FA9

८. महाराष्ट्र मुल्यवर्धित कर २००२, कायद्याच्या तरतुदीनुसार खालील वस्तू असतील तर कारणासह स्पष्ट करा : **(१०)**

अ) आंब्याचे झाड.

ब) मलाई पनीर.

क) अग्रहक्क भाग.

ड) सिमेन्स लिमिटेडचे समहक्क भाग.

इ) व्यवसायासाठी वापरलेले निवासी सदनिका.

किंवा

८. महाराष्ट्र मुल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ नुसार योग्य पर्याय निवडा आणि वाक्य पुन्हा लिहा : **(१०)**

१) १% कर हा ___________ चा आहे.

अ) परिशिष्ट अ   ब) परिशिष्ट ब

क) परिशिष्ट क   ड) परिशिष्ट ड

२) मुल्यवर्धित कराचा दर ___________ अवलंबून असतो.

अ) खरेदीदारावर   ब) मालावर

क) विक्रीच्या किंमतीवर   ड) वरीलपैकी सर्व

३) व्यापारी संज्ञेत ___________ चा समावेश होतो.

अ) शेतकरी   ब) लिलाव करणारा

क) वरीलपैकी काहीही नाही   ड) वरीलपैकी सर्व

४) मुल्यवर्धित कर हा एक प्रकारचा ___________ आहे.

अ) उत्पन्न कर   ब) सेवा कर

क) विक्री कर   ड) प्रवेश कर

५) करपात्र विक्रीमध्ये ___________ समाविष्ट आहे.

अ) स्थानिक कर   ब) आंतरराज्य विक्री

क) निर्यात   ड) वरीलपैकी सर्व

६) ___________ मध्ये सेवा, व्यापार, वाणिज्य व उत्पादन यांचा समावेश होतो.

अ) व्यवसाय   ब) सल्लागार

क) धंदा   ड) वरीलपैकी सर्व

७) विक्रीच्या एकूण उलाढालीतून कापण्यात येणारा विक्री परतावा ___________ मध्ये सर्वात जास्त असणे आवश्यक आहे.

अ) एक महिना   ब) चार महिने

क) सहा महिने   ड) बारा महिने

८) करपात्र खरेदीची नोंदणी करण्याचा उद्देश ___________ आहे.

अ) इतर राज्यातून खरेदी

ब) महाराष्ट्र मुल्यवर्धित कर अंतर्गत खरेदी

क) अ आणि ब दोन्ही

ड) काहीही नाही

९) आयातदार या शब्दाचा अर्थ असा होतो की, जो विक्रेता ___________ बाहेरुन वस्तू राज्यात आणतो.

अ) शहर   ब) देश

क) राज्य   ड) जिल्हा

१०) करमुक्त वस्तू ___________ आहे.

अ) परिशिष्ट ब   ब) परिशिष्ट क

क) परिशिष्ट अ   ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

९. मे. एस.जी. आणि कंपनी यांनी आपला व्यवसाय २१ एप्रिल, २०१८ रोजी पासून सुरु केला. महाराष्ट्र मुल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ च्या तरतुदीनुसार ते कोणत्या महिन्यात नोंदणीसासठी जबाबदार असतील आणि : **(१०)**

महिना २०१८	खरेदी			विक्री	
	राज्य बाहेरील	राज्यातील			
	करपात्र	करपात्र	करमुक्त	करपात्र	करमुक्त
एप्रिल	१२,०००	१,०००	२,६००	८,०००	५०,०००
मे	१,२०,०००	२,०००	३,०००	६,०००	१,००,०००
जून	१,१५,०००	३,०००	१,३००	१,४००	२,००,०००
जुलै	१,१२,०००	४,०००	२,०००	८,०००	१,५०,०००
ऑगस्ट	२८,०००	५,०००	१५,०००	८,५००	८०,०००
सप्टेंबर	२,०००	६,०००	१२,०००	१४,०००	२,३०,०००
ऑक्टोबर	२,०००	७,०००	१३,०००	९,२००	१,८०,०००
नोव्हेंवर	१६,०००	८,०००	८,०००	५,६००	१,१०,०००

किंवा

९. कुमार लिमिटेडची खालील माहिती दिलेली आहे, त्यावरुन महाराष्ट्र मुल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ अंतर्गत त्यांचे जून, २०१८ करता कराची रक्कम निश्चित करा : **(१०)**

तपशील	₹
(अ) **महाराष्ट्रांतर्गत विक्री (मुल्यवर्धित कर वगळता)**	
परिशिष्ट क वस्तू	४०,००,०००
परिशिष्ट ई वस्तू	३०,००,०००
(ब) **महाराष्ट्रांतर्गत खरेदी (मुल्यवर्धित कर वगळता)**	
परिशिष्ट क वस्तू	३६,००,०००
परिशिष्ट ई कंपोनेन्ट्स	४०,०००
परिशिष्ट ई लेखनसामग्री	२०,०००
परिशिष्ट ई यंत्र	१२,००,०००
(क) मुल्यवर्धित कर मिळणारा शिल्लक / मागील महिन्याचा सेट ऑफ पुढे आणला	२५,०००
(ड) कर दर : परिशिष्ट क : ५%, परिशिष्ट ई : १२.५%	

विभाग – ३

१०. श्री. भरत यांचे करपूर्व वर्ष २०१७–१८ चे उत्पन्न खालीलप्रमाणे : (१०)

अ) मस्कॅट कमावलेले उत्पन्न, लंडनमध्ये ₹१,४०,००० मिळाले.

ब) बँकेवरील व्याज ₹६०,००० भारतामध्ये मिळाले.

क) ₹१,००,००० लाभांश विदेशी कंपनीकडून मिळाले (४०% रक्कम भारतामध्ये मिळाली).

ड) भाड्यांपासून मिळालेले उत्पन्न ₹२,२५,००० भारतात मिळाले.

इ) मस्कॅटमधून व्यावसायामार्फत मिळालेले उत्पन्न मुंबई नियंत्रित केलेला कारभार ₹१६,००,००० ढोबळ उत्पन्न निश्चित करा जर :

१) निवासी आणि सामान्यतः निवासी.

२) निवासी आणि असामान्यतः निवासी.

३) अनिवासी.

किंवा

१०. श्री. अनु वर्गिस भारतीय नागरिक आहेत ते आय.टी. व्यावसायिक असून ते पहिल्यांदा ०१.०४.१७ भारताबाहेर गेले होते : (१०)

बाहेर जाण्याची तारीख	भारतात येण्याची तारीख
०१–०४–२०१७	२६–०४–२०१७
१०–०५–२०१७	१०–०६–२०१७
२५–०६–२०१७	१४–०७–२०१७
३१–०९–२०१७	२४–१०–२०१७

करनिर्धारण वर्ष २०१८–१९ रोजीची निवासी स्थिती निश्चित करा.

११. हो किंवा नाही हे सकारण लिहा (सातपैकी **कोणतेही पाच**) : (१०)

१) सहकारी संस्थाकडून मिळालेला लाभाश हा इतर स्त्रोताकडून मिळालेले उत्पन्नानुसार करपात्र असते.

२) तीन स्वतः व्यापलेला सदनिकाची एकूण वार्षिक मुल्य निरंक असते.

३) महानगरपालिका कर हे भाड्याने दिलेल्या सदनिका मालमत्तेचे उत्पन्न काढताना प्रदान तत्त्वावर वजावट म्हणून मिळतात.

४) किंमत फुगवटा दर्शकाचा वापर दीर्घकालीन भांडवली फायदा काढण्यासाठी होतो.

५) आयकर परताव्यावरील व्याज हे करपात्र उत्पन्न आहे.

६) मालकाकडून मिळालेला मनोरंजन भत्ता तो 'वेतन' या शीर्षकाखाली करपात्र आहे.

७) जीवन विमा हप्ता रोखमध्ये भरल्यास तर ८०क या कलम अंतर्गत कपात मिळत नाही.
